

KRİZDEN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DA ETKİLENİYOR, ÖRGÜTLÜ MÜCADELE ÖNEM KAZANIYOR!

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Genel Sekreteri Hakan Genç ile küresel ekonomik krizin TMMOB üyelerine etkileri ve genel olarak krizle mücadele hattında demokratik kitle örgütlerinin neler yapması gerektiği konusunda bir elektronik röportaj gerçekleştirdik...

Krizin üyelerinize etkileri neler oldu, krizden en çok etkilenen kesimler hangileri?

Başbakan ne kadar "kriz bizi teğet geçecek" dese de, tüm emekçi kesimleri olduğu gibi kriz bizim örgütümüzün üyelerini de teğet geçmedi ne yazık ki. Türkiye'de ekonominin küçüldüğü; üretim, istihdam, ihracat ve ithalatının gerilediği bir dönemde üretimin direkt içinde yer alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının bu durumdan etkilenmemesi düşünülemez. TÜİK verilerine göre tarım dışı işsizlik oranı Ocak ayı itibariyle yüzde 19'a ulaşmıştır. İmalat sanayi üretiminde yüzde 30'lara varan bir gerileme söz konusudur. Giderek derinleşen bu krizden, mühendis, mimar ve şehir plancılarının da etkilenmemesi olanaksızdır.

Krizin TMMOB'ye etkileri nasıl oldu, örgütsel yapınıza yansımaları nelerdir?

TMMOB'ye bağlı Odaların üye sayısı 2008 sonu itibariyle 350 bine yaklaştı. Kriz öncesi bile üyelerimizin %25'i işsiz ya da mesleklerinin dışındaki bir alanda çalışmaktaydı. Krizle beraber bu oranın artmış olduğunu tahmin etmek zor değil. Mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının toplumun diğer bireyleri gibi giderek yoksullaştığı da ülkemizin bir gerçeği.

Meslek alanlarımızda istihdam politikaları, çalışma koşulları ve ücretler konusunda birçok olumsuzluk bulunmaktadır. Gelecek hem ülkemiz mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetleri açısından, hem de mühendis, mimar ve şehir plancıları açısından kaygı verici ne yazık ki.

Mühendis ve mimarların bu süreci durdurmak için; daha örgütlü, daha bütünleşmiş, daha etkin ve insana seslenen, bilimsel, mesleki, kültürel girdilerle zenginleştirilmiş daha politik bir tavra ihtiyacı bulunuyor.

Türkiye'nin krize karşı aldığı tedbirleri ve hükümetin krize karşı genel tavrını nasıl buluyorsunuz?

Hükümetin krize karşı genel tavrı her zaman olduğu gibi faturayı emekçilere çıkartma yönünde ne yazık ki. Yapısal uyum programı adı altında getirilen çeşitli düzenlemelerle hep emekçinin hakkından alan siyasi iktidarların, krize yönelik tedbirleri de yine aynı mantıkta. Bugüne kadar "önlem paketi" gibi adlarla açıklanan düzenlemelerin emekçilerin sorunlarını çözmeye, istihdam yaratmaya yönelik olmadığı görülüyor.

Krizle karşı hükümet hangi tedbirleri almalı, krizden nasıl çıkılabilir?

Siyasi iktidarlar, yüzünü emekten, emekçiden yana çevirmediği sürece krizlerin gerçekten aşılması mümkün görünmüyor. Bir kriz bitiyor, yeni bir kriz başlıyor. Krizden çıkış için gününbirlik, tüketimi artırıcı önlemler yeterli olmuyor. Kalıcı bir istikrar için, öncelikle istihdamın artırılması, iş güvencesinin sağlanması gerekiyor.

Türkiye, 1980'li yıllardan itibaren uluslararası sermayenin istemlerine uygun olarak enerjiden haberleşmeye, eğitimden sağlığa, tarımdan sosyal güvenliğe kadar hemen tüm alanlarda yapısal bir değişim programına tabi tutulmaktadır. Ülkemizde giderek artan bir ivmeyle sanayi yatırımı azalmakta, çiftçi tarladan uzaklaşmakta, işsizlik oranı büyümekte, çıkan krizlerin sık ve dayanılmaz boyutları yoksullaşma sürecini kronik hale getirmektedir. Bu çerçevede istihdam daralmakta, işsizlik artmakta ve ücretler gerilemektedir. Kapitalist küreselleşmeye eklenme sürecinde eğitim-sağlık başta olmak üzere kamu hizmetleri paralı hale getirilmekte, kamu işletmeleri sermayeye devredilmektedir.

Krizlerin son bulması için tüm bu yapının değiştirilmesi gerekiyor. Sermayenin kârı için düzenlenmiş bir rant ekonomisi yerine, emekten yana çözümlü içeren sosyal adaletin tesis edilmesi gerekiyor.

Türkiye'deki toplumsal muhalefetin krize karşı tepkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Gerçek anlamda bir muhalefet yürütülebildi mi?

Gerçek anlamda bir muhalefetin yürütülemediği ortada. Emek cephesinin birlikte hareket edememesi, genel anlamda toplumsal muhalefeti de zayıflatıyor. Parçalı bir muhalefet yeterince etkin olamıyor.

Emek Platformu niçin bir araya gelemiyor? Önümüzdeki dönemde emek platformu benzeri bir örgütlü birliktelik oluşturma şansı var mıdır?

Emek Platformu içinde hükümet yanlısı kimi emek örgütü yöneticilerinin, hükümetin politikalarını zaafa uğratacak kararlar alınmasını istememelerinden, kimi örgüt temsilcilerinin ise "aman bir şey deyip de başımızı derde sokmayalım" kaygısıyla davranmalarından dolayı bir görüş birliği oluşturulamamasından kaynaklı Emek Platformu bir araya gelemiyor. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki; Emek Platformu gibi yapılar tabandan ve yerellerden gerekli desteği alamadıkları için de beklenen sonuç elde edilememiştir. Bugünün imkanlarına bakıldığında; hükümetin ve büyük patronların Türk-İş üst yönetimi içinde, Hak-İş ve

diğer bazı sendikalarındaki etkinliği düşünülürken, eskisi gibi bir Emek Platformu'nun oluşmasının güçlüğü ve işlevsel olmayacağı da bir gerçektir. Çok açık ki işçilerin, emekçilerin gücü, sayılarının çokluğundan ve aralarında birlik sağlayabilmelerinden gelir. Bu yüzden de günümüzün sorunu; sınıfın, emekçilerin en geniş kesimlerini mücadeleye çekecek örgütlerin oluşturulmasıdır. Yerel platformlar, bunu başarmanın bir basamağı olarak görülebilir.

AKP Hükümetinin 1 Mayıs'ı tatil etmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ülkemizde kutlanışının 100. yılında, yıllardır sürdürülen ısrarlı talebin karşılanması sonucunda 1 Mayıs'ın emek ve dayanışma günü olarak kabul edilip, tatil ilan edilmesi anlamlıdır. Bunun arkasında işçi sınıfımızın on yıllardır açıkça "1 Mayıs yasallaştırılsın, tatil olsun" talebi ve bu uğurda verdiği mücadele ve elbette tüm yasaklara karşın 1 Mayıs'ın ülkenin dört bir yanında "İşçi Bayramı" olarak zaten kutlanıyor olması vardır. Demokratik mücadelelerin başarısının, toplumun demokratikleşmesine katkı sunduğu unutulmamalıdır. TMMOB 1 Mayıs'ı birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak görmektedir.

Önümüzdeki dönemde krize ve AKP hükümetine karşı nasıl bir muhalefet hattı izleyeceksiniz?

Etkili bir muhalefet için, emek-meslek örgütleriyle birlikte çalışmalarımızı sürdüreceğiz. TMMOB olarak biz, mücadelenin birlikte kazanılacağına inanıyoruz ve bugüne kadar da omuz omuza çalıştığımız örgütlerle çalışmalarımız devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde, DİSK, KESK ve TTB ile birlikte "Emek Paketi"ni açıkladık. Önümüzdeki günlerde alan etkinliklerine ağırlık vereceğiz. Örgütlü gücümüzü, muhalefeti tüm topluma yayabilmek için etkin olarak kullanacağız.

